

4137185 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด ; วท.ม. (วิทยาการระบาด)

พจนานุกรม ลีขัตติกุล : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ
ในผู้สูงอายุ (FACTORS RELATED TO PRIMARY HYPERTENSION IN THE ELDERLY).

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประเสริฐ อัสถันตชัย, M.D. (Hons), F.R.C.P. (London),
วัฒนา วัฒนาภา, M.D. (Hons), (Physiology), วิชัย เตชะสาธิต, M.D., M.P.H. (Epidemiol), Dip
Thai Brd Int Med. 91 หน้า. ISBN 974-664-800-4

การศึกษานี้เป็น Case-control study ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานด้าน
ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ปัจจัยด้านสุขภาพและปัจจัยด้านจิตสังคมกับการเกิดภาวะ
ความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุในผู้สูงอายุในคลินิกความดันโลหิตสูงและที่แผนกผู้ป่วยนอกของแผนก
อายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2542 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2542 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ
ผู้สูงอายุ จำนวน 354 ราย ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีภาวะความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ
จำนวน 177 ราย และกลุ่มเปรียบเทียบกับคือ ผู้ที่ไม่มีภาวะความดันโลหิตสูง จำนวน 177 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square test) การวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว และวิเคราะห์ตัวแปร
เชิงซ้อนโดยใช้ Multiple logistic regression โดยการคำนวณหาอัตราเสี่ยงสัมพัทธ์และคุณนัยสำคัญทาง
สถิติโดยใช้ ค่าความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มศึกษาเป็นเพศชายร้อยละ 58.2 และ เพศหญิงร้อยละ 41.8 อายุเฉลี่ย 68.1 ปี เมื่อ
วิเคราะห์ด้วยตัวแปรเชิงซ้อน (multiple logistic regression) โดยควบคุมอิทธิพลของปัจจัยอื่นๆ พบว่าปัจจัย
เสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุในผู้สูงอายุ คือ ประวัติครอบครัวมี
ภาวะความดันโลหิตสูง ($OR_{adj} = 4.49$, 95%CI = 2.13-9.47, P-Value < 0.001), การรับประทานอาหารมัน
($OR_{adj} = 6.04$, 95%CI = 2.21-16.49, P-Value < 0.001), การรับประทานอาหารเค็มจัด ($OR_{adj} = 4.92$,
95%CI = 1.98-12.24, P-Value < 0.001), การสูบบุหรี่ ($OR_{adj} = 2.66$, 95%CI = 1.25-5.65, P-Value
= 0.011), การดื่มสุรา ($OR_{adj} = 2.94$, 95%CI = 1.40-6.20, P-Value = 0.004), การไม่ออกกำลังกาย
($OR_{adj} = 4.85$, 95%CI = 2.34-10.03, P-Value < 0.001), การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($OR_{adj} = 4.62$,
95%CI = 1.97-10.82, P-Value < 0.001), การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดหัวใจ ($OR_{adj} = 2.22$,
95%CI = 1.07-4.59, P-Value = 0.032), ความเครียด ($OR_{adj} = 7.29$, 95%CI = 2.06-25.82, P-Value =
0.002) และ ปัจจัยป้องกันคือ ภาวะโภชนาการพร่อง ($OR_{adj} = 0.19$, 95%CI = 0.06-0.59, P-Value =
0.004)

ผลการศึกษานี้ให้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะความดันโลหิตสูงที่จะทำให้ประชาชน
มีความระมัดระวังต่อการได้รับปัจจัยเสี่ยงข้างต้นและสามารถนำไปใช้ในการป้องกันและควบคุมโรค
ความดันโลหิตสูง